

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΑΞΙΩΝ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Η ΑΡΧΑΙΑ & Ο ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΕΛΛΑΔΑ ΚΟΣΜΟΣ

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ
ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ
ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ,
ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Αρχαία Ολυμπία,
28-31 Αυγούστου 2016

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΑΛΚ. ΠΑΪΠΕΤΗΣ
Γενική Επιμέλεια Έκδοσης

Διεθνές Συνέδριο

**Η ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ
ΚΑΙ Ο ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΚΟΣΜΟΣ**

**Η επίδραση της αρχαίας ελληνικής σκέψης
στη φιλοσοφία, την επιστήμη και την τεχνολογία**

Αρχαία Ολυμπία, 28-31 Αυγούστου 2016

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΑΕΙΩΝ

Η ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ Ο ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Η επίδραση της αρχαίας ελληνικής σκέψης
στη φιλοσοφία, την επιστήμη και την τεχνολογία

Γενική επιμέλεια έκδοσης: ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΑΛΚ. ΠΑΪΠΕΤΗΣ
Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών

Σύμβουλος έκδοσης για ζητήματα Φιλοσοφίας και Επιστημολογίας:
ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΧΑΓΙΑΣ
Διδάσκων στο Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΑΘΗΝΑ
ΜΑΡΤΙΟΣ 2017

Τίτλος: Η ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ Ο ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Γενική επιμέλεια έκδοσης: ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΑΛΚ. ΠΑΪΠΕΤΗΣ

Σύμβουλος έκδοσης για ζητήματα Φιλοσοφίας και Επιστημολογίας: ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΧΑΓΙΑΣ

Copyright © 2017:

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

Πανεπιστημιούπολη

26504 Ρίο - Αχαΐα

Τηλ.: 2610 991711

<https://www.upatras.gr>

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική, ή η απόδοση κατά παράφραση ή διασκευή του περιεχομένου του βιβλίου με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Νόμος 2121/1993 και κανόνες του Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα.

Παραγωγή:

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕ

Σόλωνος 98 – 106 80 Αθήνα. Τηλ.: 210 3661200, Fax: 210 3617791

<http://www.livanis.gr>

ISBN 978-960-530-170-5

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ.....	13
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	17
ΤΟΠΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	17
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ & ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΟΙ ΟΜΙΛΗΤΕΣ.....	17
A. ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΕΣ ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΕΙΣ – ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ – ΤΕΛΕΤΗ ΕΝΑΡΞΗΣ	
A.1. Προσφώνηση Προέδρου του Συνεδρίου, Ομότ. Καθηγητή Σ. Α. Παϊπέτη.....	23
A.2. Προσφώνηση Α' Αντιπροέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Frans Timmermans.....	27
A.3. Μήνυμα Επιτρόπου Μετανάστευσης, Εσωτερικών Υποθέσεων και Ιθαγένειας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Δ. Αβραμόπουλου	28
A.4. Προσφώνηση Πρυτάνεως Πανεπιστημίου Πατρών, κ. Β. Κυριαζοπούλου	29
A.5. Προσφώνηση του μέλους της Ακαδημίας Αθηνών, κ. Αντ. Κουνάδη.....	31
A.6. Προσφώνηση της Εθνικής Πρέσβευς στο Συμβούλιο της Ευρώπης για τον Αθλητισμό, την Ανοχή και το Ευ Αγωνίζεσθαι, κυρίας Αικατερίνης Παναγοπούλου – Αναγγελία της ίδρυσης του Κέντρου Επιστήμης και Ελληνικών Αξιών	35
A.7. Ομιλία της Α.Ε. του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας, κ. Προκοπίου Παυλόπουλου.....	39

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

B. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ – ΤΕΧΝΗ – ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ
– Ο ΓΡΙΦΟΣ ΤΗΣ ΤΑΡΤΗΣΣΟΥ

B.1. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ.....	55
1. Μικρογιαννάκης Ε. (GR): Ισότητα: Μαγεία και τραγωδία	55
2. Μικρογιαννάκης Ε. (GR): Ο Αριστοτέλης παρεκβατικός;.....	62
3. Δελής Ι. Γ. (GR): Από τα «άτομα» του Δημοκρίτου και τα «ομοιομερή» του Αναξαγόρα στις «μονάδες» του Leibniz....	71
B.2. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ.....	85
4. Χατζής Α. Ν. (GR): Η μη-φιλελεύθερη Δημοκρατία της αρχαίας Αθήνας	85
5. Τσίρος Ν. (GR): Η τυπολογία των πολιτευμάτων στη σκέψη του Πλάτωνος και του Μοντεσκιέ: Μια συγκριτική αποτίμηση....	100
6. Τσιριγώτης Δ. (GR): Η διάστιξη μεταξύ του Κράτους του Έθνους και του Έθνους του Κράτους στο πολιτικό πρόταγμα του Ι. Καποδίστρια. Μια περιπτωσιολογική ανάλυση της κοσμοθεωρητικής αντίληψης του Ι. Καποδίστρια για την συγκρότηση του ελληνικού έθνους	113
7. Κυριαζής Ν., Οικονόμου Ε.-Μ. (GR): Η αρχαία αθηναϊκή οικονομία: Μια επισκόπηση	126
B.3. ΤΕΧΝΗ.....	141
8. Λένη Μ. (GR): Από την αρχαιοελληνική αρχιτεκτονική στις νεοκλασικές προσόψεις: Τύποι και παραδείγματα καρυάτιδων σε κτήρια της νεώτερης Αθήνας	141
9. Ζησιμοπούλου Κ. (GR): Ολύμπια σώματα στην ταινία «Ολύμπια» της Λένι Ρίφενσταλ: Μια μελέτη πάνω στη μνήμη και την ταυτότητα.....	153
B.4. ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ	171
10. Μαριολάκος Η. Δ. (GR): Τα Μώλεια της Νεσάνης (Αρκαδία): Η αρχαιότερη γιορτή για το νερό και το περιβάλλον. Μία γεωμυθολογική προσέγγιση.....	171

11. Καλαχάνης Κ., Πρέκα-Παπαδήμα Π., Κωστίκας Ι., Θεοδοσίου Ε., Μανιμάνης Β. Ν., Πάνου Ε. (GR): Το ταξίδι επιστροφής των αργοναυτών σύμφωνα με τα Αργοναυτικά του Ορφέως.....	187
12. Σίδερη Μ. (GR): Θεωρία της Ορφικής Κοσμογονίας: Η Διαλεκτική των πάντων.	202
13. Χριστοδουλαρής Σ. (GR): Ο μύθος του Θησέως και ο αποσυμβολισμός του.....	217
B.5. Ο ΓΡΙΦΟΣ ΤΗΣ ΤΑΡΤΗΣΣΟΥ	225
14. Rodríguez-Ramírez A. και Villarías-Robles J. J. R. (ES): Παλαιογεωγραφία του Κόλπου του Κάδιθ στη νοτιοδυτική Ιβηρική κατά τη διάρκεια της 2ης χιλιετίας π.Χ.	225
15. Villarías-Robles J. J. R. και Rodríguez-Ramírez A. (ES): Η επανεξέταση της αναπαράστασης του βασιλείου της Ταρτησσού από τους αρχαίους Έλληνες: νέα στοιχεία για μια ξεχασμένη υπόθεση.....	255
Γ. ΘΕΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ	
Γ.1. ΙΑΤΡΙΚΗ – ΒΙΟΛΟΓΙΑ – ΓΕΩΛΟΓΙΑ	271
16. Παξινός Γ. (AU): Η προσφορά της αρχαίας Ελλάδος στην Νευροεπιστήμη.....	271
17. Λόλας Χρ. (GR): Ο πνευματικός παλμός και η ιατρική φροντίδα στους αρχαίους Ολυμπιακούς Αγώνες (5ος-4ος αιώνας π.Χ.).....	279
18. Τριανταφυλλίδης Κ. (GR): Η γενετική καταγωγή των Ελλήνων	285
19. Μαριολάκος Η., Φουντούλης Ι., Μπαντέκας Ι., Θεοχάρης Δ., Καπουράνη Ε. (GR): Μια γεωμυθολογική προσέγγιση του ποταμού Αχελώου και των Εχινάδων νήσων (Δυτική Ελλάδα).	299
20. Θέμελης Π. (GR): Το φυσικό περιβάλλον και η σημασία του	323

Γ.2. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ.....	335
21. Βαρδουλάκης Α.-Ι. Γ. (GR): Η εικασία Ζαχαρίου και το «κρυφό Θεώρημα» του Πλάτωνος.....	335
22. Δάσιος Γ. (GR): Ο ρυθμός μεταβολής στην Ευκλείδεια Γεωμετρία, την Νευτώνεια Μηχανική και τον Κλασματικό Λογισμό	349
23. Κοτσιώλης Θ. και Λαμπρόπουλος Ν. (GR): Η έννοια της συμμετρίας στην κλασική αρχαιότητα και η σύγχρονη εφαρμογή της σφαιρικής συμμετρίας στον πολυδιάστατο χώρο...	360
Γ.3. ΦΥΣΙΚΗ.....	383
24. Βατίστας Γ. Χ. (CA): Η φυσική του Αριστοτέλους για την ελεύθερη πτώση των σωμάτων	383
25. Μπέλτσιος Κ. Γ. (GR): ‘Και ο κυκεών δίσταται’ – Χωρική διαφοροποίηση του κόσμου & η ύλη κατά τους προσωκρατικούς.....	397
26. Καλαχάνης Κ. (GR): Ο αριστοτελικός αιθέρας και η σύγχρονη Φυσική.....	407
27. Καραδημητρόπουλος Ι. (GR): Η μεγάλη έκρηξις εις την Θεογονίαν του Ησιόδου	422
Γ.3.1. ΦΥΣΙΚΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	439
28. Σοτίνα Ν. (RU): Η ζωή και ο θάνατος από την οπτική γωνία της σύγχρονης Φυσικής και της αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας	439
29. Σοτίνα Ν. (RU), Lvon Ν. (US): Οι ιδιότητες μεταφοράς πληροφοριών του νερού	453
Γ.3.2. ΦΥΣΙΚΗ ΙΕΡΩΝ ΤΟΠΩΝ.....	463
30. Debertolis P., Gullà D. (I): Δονήσεις και φυσικά φαινόμενα σε αρχαίους χώρους που επηρεάζουν την εγκεφαλική δραστηριότητα. Μελετώντας τον νου σε αρχαιολογικούς χώρους	463
31. Debertolis P. (I), Earl N. (UK): Αρχαιοακουστική στους αρχαίους πολιτισμούς. Η προσέγγιση του νέου αυτού συμπληρωματικού κλάδου της αρχαιολογίας	478

Γ.4. ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ	497
32. Wright M. T. (UK): Η σφαίρα του Αρχιμήδους: Ένας πρόδρομος του Μηχανισμού των Αντικυθήρων.....	497
33. Dimitrijević M. S. (SE), Θεοδοσίου Ε., Δακάναλης Α. (GR), Μανταράκης Π. Ζ. (US): Η αρχαία Ελλάδα και οι ρίζες της Ηλιοκεντρικής θεωρίας	513
34. Παπαμαρινόπουλος Σ., Αντωνόπουλος Π., Μητροπέτρου Ε., Πρέκα-Παπαδήμα Π., Μητροπέτρος Π. (GR): Αστρονομικά φαινόμενα και χρονολόγηση της επιστροφής του Οδυσσέα.....	526
35. Παπαμαρινόπουλος Σ., Αντωνόπουλος Π., Μητροπέτρου Ε., Τσιρώνη Α., Πρέκα-Παπαδήμα Π., Μητροπέτρος Π. (GR): Περιγραφή βροχής διαπτόντων αστερών στην Οδύσσεια	536
36. Παπαμαρινόπουλος Σ., Μητροπέτρου Ε., Πρέκα-Παπαδήμα Π., Μητροπέτρος Π., Αντωνόπουλος Π., Σαραντίτης Γ. (GR): Αστρονομικά φαινόμενα και χρονολόγηση της άλωσης της Τροίας	549
37. Μαριολάκος Η. Δ. (GR): Είναι οι γεωγραφικές περιγραφές του Πλούταρχου σωστές; Μία γεωμυθολογική προσέγγιση.....	561
38. Θεοδοσίου Σ. (GR): Οι αστρικές εποχές του Ταύρου, του Κριού και των Ιχθύων και η συσχέτισή τους με την αρχαία ελληνική γλυπτική	575
39. Σπυρίδης Χ., Πρέκα-Παπαδήμα Π. (GR): Ερατοσθένους Καταστερισμοί και Πυθαγόρειος Αρμονική	588
40. Σπυρίδης Χ. (GR): Ψυχοφυσικός νόμος Πυθαγόρου-Αριστοξένου.....	601
41. Κοτσανάς Κ. (GR): Μηχανισμός Αντικυθήρων: Μια νέα προσέγγιση απολεσθέντων οδοντωτών τροχών, κλιμάκων και ενδείξεων της οπίσθιας πλάκας που συνάδουν προς το χρονολογικό και γεωγραφικό πλαίσιο της κατασκευής του.....	615
42. Πλιάκος Α. (GR): Οι κύκλοι του Σάρου και του Εξελιγμού και η επί αιώνες διαρκέσασα Μινωική Ειρήνη	625
43. Τσικριτσής Μ. (GR): Ταξιδεύοντας από τον Καναδά στην Καρχηδόνα το 86 μ.Χ.....	634

44. Τσικριτοής Μ., Θεοδοσίου Ε. (GR): Ο Μινωικός υπολογιστής εκλείψεων και το κοσμολογικό μοντέλο των Μινωιτών	650
Γ.5. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ.....	667
45. Ceccarelli M. (I): Η Ελληνική κληρονομιά στην ανάπτυξη και την προώθηση της Μηχανολογίας.....	667
46. Koetsier T. (NL): Η απαρχή της επιστήμης των μηχανών: συνδυασμός θεωρίας και πράξης.....	679
47. Μηλιδώνης Κ. Φ. και Χόνδρος Θ. Γ. (GR): Ο Δούρειος Ίππος, προϊόν πρώιμου τεχνολογικού σχεδιασμού	695
48. Μηλιδώνης Κ. Φ. και Χόνδρος Θ. Γ. (GR): Η παράλληλη ανάπτυξη του κινεζικού και του αχαιϊκού άρματος.....	719
49. Χόνδρος Θ. Γ. (GR): Οι απαρχές της λογικής και της φιλοσοφίας και η επίδρασή τους στον σχεδιασμό μηχανών	735
50. Καραλή-Γιαννακοπούλου Λ. (GR): Η παραγωγή πορφύρας στην Ελλάδα από τους προϊστορικούς χρόνους έως το τέλος του Βυζαντίου	751
51. Nishiyama W. (J): Τα ανάκτορα της Κνωσού και η αναστήλωση των κιόνων	767
52. Παϊπέτης Α. Σ., Παϊπέτης Σ. Α. (GR): Το τόξο του Οδυσσέως...	772
53. Egorova O., Omelchenko V., Yakovlev R. (R): Το μοντέλο Ferguson στις συλλογές μηχανισμών του MGTU Bauman και ο μηχανισμός των Αντικυθήρων ως επίδειξη της κίνησης των πλανητών	789
54. Κοτσανάς Κ. (GR): Οι τηλεπικοινωνίες των Αρχαίων Ελλήνων	805
55. Βαλιάντζα Ε. Ο. (US): Παραδείγματα τεχνολογιών μηχανικής περιβάλλοντος στην ελληνική πραγματικότητα	816
56. Μπαζοπούλου-Κυρκανίδου Ε. (GR): Ήφαιστος, ο μεταλλουργός αμφιγυήεις θεός	826

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

Ο παρών τόμος περιέχει το σύνολο των εργασιών που παρουσιάστηκαν στο Διεθνές Συνέδριο «Η Αρχαία Ελλάδα και ο σύγχρονος κόσμος», που έγινε στην αρχαία Ολυμπία στις 28-31 Αυγούστου 2016. Το συνέδριο αυτό αποτέλεσε συνέχεια των προσπαθειών, μιας εικοσαετίας τουλάχιστον, πολλών συναδέλφων του Πανεπιστημίου Πατρών, που προερχόμαστε από όλες τις επιστημονικές περιοχές. Συγκεκριμένα, του παρόντος Συνεδρίου είχαν προηγηθεί άλλα τέσσερα¹, τα οποία μας έκαναν να συνειδητοποιήσουμε πως ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός, πέρα από όσα έχει ήδη δώσει στην ανθρωπότητα, έχει πολλά ακόμη να δώσει. Τόσο που, χωρίς ίχνος υπερβολής, μπορούμε βάσιμα να ισχυριστούμε, πως πολλές από τις απαντήσεις στα κρίσιμα προβλήματα του σημερινού κόσμου μας βρίσκονται κρυμμένες κάπου μέσα στα μεγάλα επιτεύγματα του πολιτισμού εκείνου. Ενός πολιτισμού που παραμένει διαχρονική πηγή γνώσης, έμπνευσης και καινούργιων ιδεών, ικανών ακόμη και σήμερα να αντιμετωπίσουν το πλήθος των απειλών κατά της ίδιας της ζωής, πάνω στον ήδη αφόρητα επιβαρυσμένο πλανήτη μας.

Η οργάνωση του συνεδρίου βασίστηκε σε δυο βασικές ιδέες: (α) Ο διαχωρισμός της επιστημονικής γνώσης σε διάφορα πεδία είναι τεχνητός και οφείλεται στην αδυναμία του ανθρώπου να συλλάβει τη γνώση στο σύνολό της, με αποτέλεσμα την άκρατη εξειδίκευση, που τον αποστερεί από την ολοκληρωμένη θέαση του κόσμου και προκαλεί απώλειες στην ίδια την αναζήτηση της γνώσης. Στην ακραία μάλιστα περίπτωση οδηγεί στη δημιουργία του λεγόμενου τεχνοκράτη, δηλ. του ατόμου που γνωρίζει σε βάθος μια πολύ στενή περιοχή της επιστήμης ή της τεχνολογίας, στην οποία μπορεί να είναι άκρως παραγωγικός, χωρίς όμως να έχει συνείδηση των ενδεχομένως αρνητικών συνεπειών των ίδιων των πράξεών του και, (β) Η προσέγγι-

---

1. Δύο είχαν τον ίδιο τίτλο «Η Αρχαία Ελλάδα και ο σύγχρονος κόσμος», 1997 και 2002 αντίστοιχα (έκδοση Πρακτικών από το Πανεπιστήμιο Πατρών) και επίσης με τίτλο «Εξαιρετικές μηχανές και κατασκευές στην αρχαιότητα», 2001 και «Επιστήμη και τεχνολογία στα Ομηρικά Έπη», 2006 (έκδοση Πρακτικών από «Περί τεχνών», Πάτρα και Springer).

ση στον αρχαιοελληνικό κόσμο δεν επιτρέπεται να επιχειρείται μέσα από τις διάφορες επιστημονικές περιοχές χωριστά, αλλά, αντίθετα, επιβάλλεται να γίνεται από τη σκοπιά της κάθε μιας τους, σε συνεργασία ή σε αλληλεπίδραση με τις άλλες, σε βαθμό που να προκύπτει ολοκληρωμένη η εικόνα των πραγμάτων.

Σε μια πρώτη προσέγγιση η προκήρυξη του Συνεδρίου πρόβλεπε τρεις γενικές περιοχές, στις οποίες προσκλήθηκαν οι υποψήφιοι ομιλητές να παρουσιάσουν εργασίες τους: Φιλοσοφία, Επιστήμη και Τεχνολογία. Διακεκριμένοι επιστήμονες από τα αντίστοιχα πεδία, τόσο Έλληνες όσο και προερχόμενοι από 10 συνολικά χώρες είχαν προσκληθεί, και η συμβολή τους υπήρξε καταλυτική. Η ανταπόκριση στην προκήρυξη του συνεδρίου υπήρξε περισσότερο από ικανοποιητική. Υποβλήθηκαν δεκάδες εργασίες, από τις οποίες έγιναν τελικά δεκτές 58 που χαρακτηρίζονταν από πρωτότυπο και υψηλού επιπέδου γνωστικό περιεχόμενο και που διαμόρφωσαν και το τελικό πρόγραμμα στις αντίστοιχες ενότητες ως εξής: **Φιλοσοφία** (Πολιτική φιλοσοφία, Τέχνη, Μυθολογία), **Επιστήμη** (Ιατρική, Βιολογία, Γεωλογία, Μαθηματικά, Φυσική, Φυσική της Πληροφορίας, Φυσική ιερών χώρων, Αστρονομία και αστρονομικά όργανα) και **Αρχαία Τεχνολογία**. Την κατανομή αυτή ακολουθεί και η διάταξη της ύλης του παρόντος. Σημειώνεται ότι καταβλήθηκε ιδιαίτερα συντονισμένη προσπάθεια μεταξύ των ομιλητών, ώστε να παίρνουν ουσιαστικά υπόψη τους τον διεπιστημονικό χαρακτήρα του συνεδρίου και να ενθαρρυνθεί η επικοινωνία και η συζήτηση μεταξύ εκπροσώπων διαφορετικών επιστημονικών πεδίων. Ο γράφων επιθυμεί να εκφράσει την ικανοποίησή του, καθώς η προσπάθεια αυτή στέφθηκε από απόλυτη επιτυχία, και οι συζητήσεις που ακολουθούσαν μετά από κάθε παρουσίαση ήταν εξαιρετικά ενδιαφέρουσες και καρποφόρες και προέρχονταν από όλες τις συνιστώσες του ακροατηρίου.

Κρατώντας για τελευταίο το θετικότατο γεγονός της παρουσίας του Προέδρου της Δημοκρατίας Κυρίου Προκοπίου Παυλόπουλου, ο οποίος, ανταποκρινόμενος σε αίτημα της Πρυτάνεως του Πανεπιστημίου Πατρών κ. Βενετσάνας Κυριαζοπούλου, είχε δεχθεί να θέσει το Συνέδριο υπό την αιγίδα του, επιθυμώ να αναφέρω την λαμπρή Τελετή Έναρξης, στην οποία παρευρέθηκαν σημαντικές προσωπικότητες του ακαδημαϊκού, πολιτικού και πνευματικού εν γένει χώρου. Οι ομιλίες που δόθηκαν, κατά την άκρως σημαντική αυτή εκδήλωση, περιέχονται στο πρώτο κεφάλαιο του παρόντος

τόμου, σημειώνεται δε ιδιαίτερα η πλήρης φιλοσοφικού στοχασμού και καλλιπέπειας ομιλία του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Τέλος, πολύ ουσιαστική και πλήρης μηνυμάτων για την αείχρονη Ελληνική παρουσία μέσα στην Ιστορία και για το τί πρέπει στη συνέχεια να αποτελέσει σκοπό όλων των αληθινών Ελλήνων ήταν η ομιλία της κ. Κατερίνας Παναγοπούλου, Εθνικής Πρέσβευς της Ελλάδας στο Συμβούλιο της Ευρώπης για τον Αθλητισμό, την Ανοχή και το Ευ Αγωνίζεσθαι και κύριου υποστηρικτή του Συνεδρίου. Κατά την ομιλία της η κ. Παναγοπούλου ανήγγειλε την ίδρυση επιστημονικού οργανισμού, υπό την ονομασία «Κέντρο Επιστήμης και Ελληνικών Αξιών», στόχος του οποίου θα είναι η πραγμάτωση των σκοπών που τόσο επίσημα τέθηκαν μέσα από το παρόν Συνέδριο. Έτσι η φιλοδοξία των διοργανωτών του τελευταίου, να αποτελέσει την απαρχή μιας συλλογικής και – γιατί όχι – παγκόσμιας συνεργασίας, που μέσα από την έρευνα και την αξιοποίηση της αρχαίας ελληνικής σοφίας και των ιδανικών, θα αναδείξει την Αείχρονη Ελλάδα και την προσφορά της στην ανθρωπότητα, παρέχοντας ταυτόχρονα στην τελευταία καινούργιες λύσεις και πρότυπα πολιτισμικά εργαλεία, που τόσο έχει ανάγκη στην παρούσα χρονική συγκυρία.

Αν, λοιπόν, θέλω να εκφράσω θερμές ευχαριστίες σε όσους συνέβαλλαν με τις προσπάθειές τους στην επιτυχία του σημαντικού αυτού συνεδρίου, είναι φανερό ότι αυτές πηγαινούν πρώτα-πρώτα στην κ. Κατερίνα Παναγοπούλου, της οποίας η αποδοχή των βασικών αρχών του Συνεδρίου, η απόλυτη εμπιστοσύνη με την οποία περιέβαλε τον Πρόεδρο και τα μέλη των Οργανωτικών Επιτροπών και η αμέριστη στήριξη του Συνεδρίου από κάθε δυνατή άποψη, μετέτρεψαν μια αρχικά φιλόδοξη ιδέα σε απτή πραγματικότητα.

Θερμές ευχαριστίες ανήκουν επίσης και στην Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πατρών Καθηγήτρια κ. Βενετσάνα Κυριαζοπούλου, για την πολλαπλή προσφορά της και συγκεκριμένα, επειδή δέχτηκε να αποτελέσει το Πανεπιστήμιο τον οργανωτικό φορέα του Συνεδρίου, υπέβαλε απ' ευθείας προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αίτημα να θέσει το Συνέδριο υπό την αιγίδα του και με την φυσική παρουσία της σε όλες τις σχετικές εκδηλώσεις περιέβαλε με το κύρος της την όλη εκδήλωση. Εξίσου θερμές ευχαριστίες ανήκουν στον Αναπληρωτή Πρυτάνεως για την έρευνα, Καθηγητή κ. Δημοσθένη Πολύζο, για την πολύτιμη προσφορά του, ιδιαίτερα μέσω των διοικητι-

κών και οικονομικών μηχανισμών της Επιτροπής Ερευνών, των οποίων προΐσταται.

Αν και κάθε μέλος τόσο της Επιστημονικής όσο και της Οργανωτικής Επιτροπής προσέφερε όσα μπορούσε να προσφέρει, επιθυμώ να τονίσω ότι άκρως σημαντική υπήρξε η συμβολή του συναδέλφου κ. Σταύρου Παπαμαρινόπουλου, Καθηγητή του Πανεπιστημίου Πατρών, ο οποίος με μεγάλο ενθουσιασμό και ζήλο και πέρα από τις πρωτότυπες εργασίες που παρουσίασε με την ερευνητική του ομάδα, βοήθησε ουσιαστικά στην επιλογή των ομιλητών και στην κατάρτιση του επιστημονικού προγράμματος του Συνεδρίου.

Από την Οργανωτική Επιτροπή πρέπει να υπογραμμισθεί ιδιαίτερα ο καταλυτικός ρόλος του κ. Γιώργου Παναγιωτόπουλου, Οικονομικού και Διοικητικού συμβούλου και της κ. Τέτας Γιαννάρου, υπεύθυνης Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας, που μαζί μοιραστήκαμε αυτό που αποκαλώ «δημιουργικό άγχος» κατά τη διάρκεια των προετοιμασιών. Συγκεκριμένα, ο πρώτος αντιμετώπισε με εξαιρετική επιτυχία δεκάδες επί μέρους προβλήματα επιδεικνύοντας απaráμιλλη ικανότητα και εφευρετικότητα, ενώ η δεύτερη, κατ' ανάλογο τρόπο, όχι μόνο έδωσε λύση σε πλήθος θεμάτων, πέρα από τα κυρίως καθήκοντά της, αλλά και κατόρθωσε να βρει το χρόνο για να συμβάλει ουσιαστικά σε μια από τις πολύ ενδιαφέρουσες εργασίες που ανακοινώθηκαν. Τέλος, ιδιαίτερα ουσιαστική υπήρξε η συμβολή του δρ. Χ. Κεχαγιά, διδάσκοντα Φιλοσοφία & Επιστημολογία στο Παν/μιο Αθηνών, ως Συμβούλου Έκδοσης για θέματα Φιλοσοφίας, Ιστορίας και Γλώσσας.

Ο κατάλογος των ευχαριστιών θα μπορούσε να είναι ατέλειωτος, πράγμα που δεν συμβιβάζεται με τον διαθέσιμο χώρο, και έτσι κλείνουμε με την ευγνώμονα αναφορά προς την Διεθνή Ολυμπιακή Ακαδημία, για την άφογη φιλοξενία της εκδήλωσης, και επίσης προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση, δηλαδή τον Αντιπεριφερειάρχη Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας κ. Γεώργιο Γεωργιόπουλο και τους Δημάρχους Αρχαίας Ολυμπίας και Ήλιδας κ.κ. Ε. Κοτζά και Χ. Χριστοδουλόπουλο αντίστοιχα, τους οποίους διαβεβαιώνουμε ότι θα είμαστε στο πλευρό τους στο ιερό έργο της μέριμνας των σεπτών τόπων που έχουν αναλάβει.

Ομότιμος Καθηγητής Σ. Α. Παϊπέτης
Πρόεδρος του Συνεδρίου